

15 Φεβρ. 1945

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΛΕΣΒΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΕΑΜ ΛΕΣΒΟΥ

ΤΟ ΧΡΕΣΤΟΥΝ ΣΤΟΥΣ ΛΑΟΥΣ

Όταν εδώ και λίγους μήνες η Εύρωπη γλύτωνε από την ξένη φασιστική σκλαβιά και οι λαοί της περίμεναν να οργανώσουν και συγκροτήσουν τη ζωή τους πάνω στα καινούργια θεμέλια, που έβαλαν αφοτί μέσα στην σκλαβιά με άγώνες, με πολύ αίμα και τεράστιες θυσίες, είδαν με μεγάλη τους άπορία να παρουσιάζεται μπροστά τους ένα άδιεξόδο.

Το παλιό «κράτος», το μεταφυσικό, έξω από κάθε λαϊκή έγκριση και βάση, έχθρικό στο λαό, το «κράτος» που έστησε σκληρά και ωμά η φασιστική ολοκληρωτική θεωρία, το «κράτος» εκείτο παρουσιάζονταν πάλι και ζητούσε σεβασμό απ' τους λαούς.

Για τους άγώνες που έκαναν οι λαοί έδινε «στεφάνι δόξας» μα όχι και δικαίωμα στην εξουσία! Τα κρατούσε όλα για τον εαυτό του.

Ένα ερώτημα έβλεπαν μπροστά τους οι λαοί. Δεν ήταν σωστά όσα είπαν οι μεγάλοι και ισχυροί; Το χτύπημα της μιάς τυρανίας έγινε για να έγκρατασθεί ανενόχηλη και σίγουρη η άλλη; Έβλεπαν οι λαοί πως ο άγώνας δεν ήταν τελειώμενος και με τόπλο στο χέρι περίμεναν.

Και την κρίση αυτή ώρα οι ισχυροί της γης, που ανάλαβαν την ιστορική ευθύνη να ρυθμίσουν τα πράματα με τέτοιο τρόπο που νασφαλίσουν την ειρήνη στους λαούς, βγάλανε την απόφασή τους συμπυκνωμένη.

Διατυπωμένη σε λίγα σημεία η «Διάσκεψη της Κριμαίας» ξεκαθαρίζει τα ζητήματα και ανοίγει το δρόμο για την καινούργια ζωή, πάνω στις βάσεις που έβαλαν οι λαοί μέσα στον άγώνα τους χρόνια τώρα.

Η γερμανική πολεμική μηχανή θα καταστραφεί για να μην μπορεί να πισωθεί πάλι από κει ο γερμανικός милитаризм και ο ναζισμός. Μα για να μπορέσει να πετύχει αυτό ολότελα χρειάζεται να ξεριζωθεί κάθε απομεινάρκι απ' το ναζισμό. Δεν είναι γερμανικό προϊόν ο ναζισμός. Οι ριζες του δεν βρίσκονται μονάχα εκεί στη χώρα της βορινής φυλής. Είναι παντού και όλ' αυτά τα παρακλάδια πρέπει να λείψουν. Και μονάχα ένας τρόπος είναι για αυτό να δοθούν στους λαούς όλα τα μέσα για να ξεπατώσουν με φανατισμό το φασισμό. Να τους ένισχύσουν ναναπτύξουν τους γνήσιους λαϊκούς δημοκρατικούς θεσμούς έξω από κάθε νοθεία και όπισθοβουλία.

Έτσι μονάχα θα μπορέσει να λυθεί το μεγάλο πρόβλημα που γεννήθηκε τα καινούργια χρόνια. Οι μεγάλες Συμμαχικές δυνάμεις συμφώνησαν να συντονίζουν την πολιτική τους όταν είναι να δώσουν τη βοήθεια τους στους απελευθερωμένους λαούς ή και κείνους που βρέθηκαν δορυφόροι του άξονα προθέτερα. Για να ισσορροπήσει η Εύρωπη είναι ανάγκη να λυθούν όλα τα προβλήματα σ' όλες τις χώρες, γιατί κανένα δεν παρουσιάζεται απομονωμένο και ειδικό για μια χώρα μονάχα. Δεν μπορεί να παραγνωρισθεί χωρίς ζημία τα προβλήματα καμιάς χώρας. Έτσι μονάχοι τους οι λαοί θα δημιουργήσουν τη ζωή τους χωρίς την ξένη επίβουλη. Ξανασηκώνονται ψηλά οι απόψεις του Ατλαντικού και της Τεχεράνης που νόμισαν μια στιγμή ξεχασμένες και άρρηκτες. Οι άγώνες των λαών δεν πήγαν χαμένοι και το αίμα δε χάθηκε άδικα!

Και οι τρεις δυνάμεις παίρνουν άπάνω τους: Να δημιουργήσουν συνθήκες έσωτερικής ειρήνης και ομαλότητας με τη βοήθεια που θα δοθεί άμέσως σ' όσους υποφέρουν και άφίνοτα να γίνουν προσωρινές κυβερνήσεις, όπου θάντιπροσωπευθούν όλα τα δημοκρατικά αντιφασιστικά στοιχεία, ως που να μπορέσουν με τις έκλογές—που πρέπει να εξασφαλιστεί να γίνουν ελεύθερες έξω από κάθε πίεση όπως και να παρουσιαστεί—να γίνουν γνήσιες λαϊκές κυβερνήσεις που θα διοικήσουν τον τόπο.

Οι λαοί είδαν απ' ανακούφιση πως οι τρεις σύμμαχοι άρχηγοί είχαν νιώσει πραγματικά το μεγάλο πόθο που έκαίγε τους λαούς και κατάλαβαν πως ο φόβος και η ύποψια ήταν ολότελα δικαιολογημένα. Με την απόφασή αυτή οι λαοί βλέπουν πως μπορούν να νάναι ήσυχοι και ναρχίσουν χωρίς άλλη άνοβολή το ξαναχτίσμο.

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ

Το ξετύλιγμα

Οι Σοβιετικές δυνάμεις, έκοψαν και τις δυο Σίλεσιες απ' το Ράιχ, και βρίσκονται στα μέσα του δρόμου για τη Δρέσδη. Ένας γερμανός στρατηγός, φέβρουτας βρέθηκε μπροστά στα σοβιετικά τάνκς, κι ένας άλλος πιάστηκε την ώρα που πήγαινε να παραλάβει ένα άεροδρόμιο. Οι δρόμοι και οι πόλεις είναι γεμάτοι πρόσφυγες. Αυτά είναι μια πολύ άδύνατη εικόνα απ' το ότι γίνεται αυτή την ώρα στη «Μεγάλη Γερμανία».

Όλοι θυμούμαστε τις σκληρές εκείνες στιγμές που περάσαμε στα 40 και 41. Όλες οι εideσεις ήταν τότε κακές. Πολλοί άρχισαν να χάνουν το θάρρος τους. Πήγαιναν να πιστέψουν πως μπορούσε να νικήσει ο Χίτλερ και κάνανε προσπάθεια να το χωνέψουν να κάνουν την κατάλληλη προσαρμογή.

Τα γεγονότα έρχονταν τρομαχτικά τόνα ύστερ' απ' τ' άλλο. Είμονα στη Γερμανία τότε κι' έζησα σκληρές στιγμές. Όταν μπήκαν στο Παρίσι—14 Ιουνίου 1940, άξέχαστη μέρα—με ρώτησε με κάποιο διαταγμό ένας γερμανός που με ήξερε πως είχα πάντα άμφιβολίες για τη νίκη τους, όχι πως κι' αυτός ήταν αίγουρος.—Τι λές, μοδπε, τώρα;—Δεν μπορώ να καταλάβω τον κόσμο με νικητή τη Γερμανία του Χίτλερ! ήταν ή άπάντησή μου, ίσως γιατί δεν ήθελα και γι' αυτό δεν ήθελα να το παραδεχτώ.

Μά όχι μονάχα τοτό. Πιοτεβα πως ή επικράτηση του Χίτλερ δε μπορούσε να είναι γενική. Ήταν μια κακή στιγμή, ένα σταμάτημα,

από κείνα που συνηθίζονται στην Ιστορία. Δεν μπορούν ώστόσο να επικρατήσουν γιατί είναι καταστάσεις δυναμικές.

Ο Χίτλερ πήρε το Παρίσι, μα έμεινε δεξ' απ' το Λονδίνο! Κατέβηκε στη Βαλκανική ίσασε κάτω στην Κρήτη, κι απ' την Ιταλία έφτασε στη Δυτική Έρμη, μα σταμάτησε λίγα χιλιόμετρα δεξ' απ' την Αλεξάνδρην. Καρφώθηκε δεξ' απ' το Λένινγκραντ και τη Μόσχα. Ίσασε κει ήταν ή δυναμικότητά του.

Το οικοδόμημα που οι φίλοι του γύρεβαν να παραστήσουν μεγάλο και γερό και στα ίδια τους τα μάτια, γκρεμίζεται αίγουρα και σταθερά. Και σήμερα στη διάσκεψη της Κριμαίας αποφασίζεται απ' τους λαούς να ξεπατωθεί ο φασισμός.

Οι έπιτυχίες του Χίτλερ, ήταν μονάχα στρατιωτικές, έξωτερικές. Πουθενά στις χώρες που πάτησε δεν μπόρεσε να κρατηθεί. Κανένα πρόβλημα δεν μπόρεσε να λύσει, ούτε και το καταπίστικε.

Οι μεγάλες του στρατιωτικές άνάγκες τον έσφιγγαν πολύ και βιαζόταν να τελειώσει. Γόρηψε να μεταχειριστεί τις χώρες που κατέχτησε και τους λαούς. Μα δεν είχε καιρό να ταχτοποιήσει τα προβλήματα που δημιουργούσε πάλι ο ίδιος σαν καταχτητής. Ένας φαύλος κύκλος—ένομιζε—κι όμως τις άδυναμίες τις δημιουργούσε ο ίδιος με τη δόνησή του και απ' αυτές ξεφύτρωσε ή αντίθετη δύναμη που τον κατάστρεψε. Η πιο μεγάλη ήττα του Χίτλερ ήταν ή πείνα που ρήμαξε τους λαούς της Εύρωπης.

Η εξέλιξη απ' το φασιστικό σύστημα ήταν πολύ σύντομη. Άνα-

Άναμνήσεις ενός άντάρτη

Ο ΕΛΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝΕΙ 27 ΕΛΛΗΝΕΣ ΜΕΛΛΟΘΑΝΑΤΟΥΣ ΚΑΙ 45 ΡΩΣΣΟΥΣ ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΥΣ

Ο προδότης νομάσχος Εύβοίας Λιάκος μάεψε όλα τα καθήματα του νησιού, τα όπλα με γερμανικά όπλα και σε συνεργασία με τον έχτρο τα έσκόλασε πάνω στο νησί. Πιάνουν, σκοτώνουν, ληστεύουν, ατιμάζουν! Και για να δείξουν πως είναι πιστά σκυλιά των Γερμανών, όσους πατριώτες πιάνουν τους στέλνουν με το τραίνο στην Αθήνα—για την κόλαση του Χαϊδαριού—για ναχουν οι βάρβαροι κορμιά να σκοτώνουν! Όμως, οι οργανώσεις του λαού άγρυπνούν. Κι' ο σύνδεσμος φτάνει στη βάση του 2ου Λόχου.

Μ' έπικεφαλής το Λοχαγό Αποστόλη και τον Καπετάνιο Ηρακλή 30 άντρες του 2ου Λόχου κατβαίνουν απ' τα ύψοματα της Πάρνηδας.

Στις 11 το πρωί ξεκινούν για το σταθμό το τηλέφωνο άχρησιεύτηκε τα επίκαιρα σημεία πιάστηκαν. Σε λίγο το τραίνο μπαίνει στο σταθμό. Ο Καπετάνιος Ηρακλής πηδά στη μηχανή το μυθράλιο κρατάει στον άέρα οι άντάρτες όρμησαν στο τραίνο. Το βαγόνι με τους φυλακισμένους άνοιξε! Έλειξε τότε οι 27 συναγωνιστές μας άγχαλιάζουν. Οι χοροφύλακες που τους συνοδεύει, με την πρώτη σιγή, πέσαν χυμένοι και παρ' όλο που τρέμοντας, για τη ζωή τους.

Αθήνα σ' ένα απ' τα τελευταία βαγόνια άκούστηκαν πολλές φωνές: ο λοχαγός πλησίασε 45 Ρώσοι αιχμάλωτοι οδηγούνταν κι' αυτοί στην Αθήνα. Άπεριγραπτή ήταν ή χαρά τους όταν ή πόρτα άνοιξε κι' ελεύθεροι πήδησαν απ' το τραί-

πότχθηκε και έπεσε μέσο σε λίγα χρόνια.

Spesator

Στο περιδώριο

Στους πραγματικά δημοκρατικούς, που είτε από παραξήγηση είτε από άδικαιολόγητη συντηρητικότητα στέκουν μακριά μας και γίνονται άθελτα τους έχθροι των λαϊκών συμφερόντων, συστήνομε να διαβάσουν το βιβλιαράκι που κυκλοφόρησε ή «Ελεύθερη Λέσβος»: «Οι Βαλκανικοί λαοί για τη Λευτεριά και τα Δικαιώματά τους». Εκεί μέσα θα δοθούν τον άσχυρο και προδοτικό ρόλο που έπαιξε ο φασισμός και στις γειτονικές μας χώρες. Θα δοθούν τις άναλογίες και την ομοιότητα με τους δικούς μας πολύπλευρους άγώνες. Θα δοθούν ακόμα πως τα τάγματα άσφαλείας, τον ΕΔΕΣ και τους Τσαούς Άντώνηδες δεν τους έκαναν έτσι τυχαία οι δικοί μας Κουσιλγκ. Το σύμπωμα ήταν γενικό κι' ή αίτία του κακού πάντα ή ίδια.

Σάσαντα

Γολ ζ'μπιθέρικ μες τε Αθήνις σάσαντα με το ΕΑΜ. Σάν του έμαθα ή κατεπόδα διμουνησκα π'ι τ' χαράμ., Δασμονός τοι Παρτεαλίδης ήβγαν, φαίνιτι γινιά. Το ή Πλαστήρας γιαβροαλάντι περασίντουον γήμανία. Ούλι γινίκαν μέλι τοι γάλα, πήσαν πλιά τα πεκρά γλυκά. Ντ πήτα κόψαν πας ντ Κριμαία τ'α μιγαλ' αφινικά. Μνιά χαρό τοι δυο τρουμάρις μνιά χαρό για μας τε άπλοι. Για τε γρινιάρδικ δυο τρουμάρις γιατί πέτασε τή πλι. Άγιόσου Φλιβάρς Βλουτίνα Γιαπρακάδινα

νο. Σε λίγο ή φάλαγγα ξεκίνησε.

Μα οι γερμανοάλληδες δεν μπορούν να ηουχίσουν το χτύπημα γι' αυτούς ήταν βαρύ: έξω απ' την Αθήνα οι άντάρτες σταμάτησαν τραίνο! Κι' ένας λόχος ξεκίνησε απ' την Αθήνα για να τους κυνηγήσει!

20 του Φλεβάρη. Πρωί-πρωί, κατά τη Λιάτση και το Κλειδί το ντουφεκίδι άναψε, τα πολυβόλα κραταλίζουν, οι δολιχάκι βάζουν. Οι τσολλάδες ξεκινώνται απ' το Χλεμποτάσι όπου πέσανον τη νύχτα τους, πέσανον τον Άσπο κ' από μακριά χτυπούσαν για να τρομοκρατήσουν τον κόσμο.

Στα δυο χωριά βρίσκόντουσαν μονάχα οι 30 άντάρτες που είχαν γυρίσει απ' την επίχειρηση του Βαθιού. Μερικοί έφειδροελασίτες έτρεξαν στο πλευρό τους. Κ' ή μάχη άναψε για καλά. Σε δυο ώρες τ' άντάρτα βόλια έστειλαν στον άλλο κόσμο 32 παλιόσκυλα. 10 πιάστηκαν αιχμάλωτοι και 5 πνίγηκαν στο ποτάμι. Οι άλλοι τόβαλαν στα πόδια πετώντας όπλα, γυλιούς, κωβέριτες.

Το δεύτερο αυτό χτύπημα ήταν πιο βαρύ απ' το πρώτο. Γι' αυτό πολλοί Γερμανοί ένισχυμένοι με τσολλάδες από τρεές μωσές, τ' άπόμνη της ίδιας μωρας πήγαν στα δυο χωριά για τα ρήμαξαν. Αφού δεν μπορούσαν να χτυπήσουν τους άντάρτες, χτυπούσαν το λαό!

Μουλήνη Φλεβάρη 1945 Ένας τραυμάτις του 2ου Λόχου 34ου Συν)τος ΕΛΑΣ

ΕΦΑΡΜΟΓΗ "ΝΟΜΩΝ"

Προχτές ο κ. Μανταμαδιώτης βήθηκε μίαν ευκαιρία να φανερώσει πως θέλει και που θα εφαρμόζει τους Νόμους. Με μιά άπο... φασιστική του διαταγή σταμάτησε ξαφνικά τις φορτοεκφορτώσεις της Λαϊκής Έπιτροπής Έπισιτισμού γιατί του καθυστερούσε φόρους. Κι' όχι μονάχα αυτό, μα έτοιμασε να ξεπολύσει διαταγές κατάσχεσης στα έμπορεύματα του λαϊκού αυτού οργανου της Αδτοδοίκησης, ξεχνώντας πως τα έμπορεύματα της Λαϊκής, στο λαό άνήκουνε και άνω τέτια πρέπει να ξεχωρίζονται απ' την ιδιοκτησία την έμπορική.

Έπροεπε να σταθμίσει καλά ο κ. Μανταμαδιώτης την ένέργεια του, που πήρε χαλαρήρα επίθεση. Άν διευκολύνεται στις πληρωμές φόρων ή Λαϊκή, ποιός ξευτηρετείται; Μονάχα ο λαός, αφού ή Λαϊκή Έπιτροπή ξευτηρέτησε το λαϊκό σύμφερο όσο δεν το ξευτηρετήσανε οι Τελώνες και Φαρισάιοι κ. κ. άνώτεροι κρατικοί υπάλληλοι σ' όλα τα χρόνια της ύπηρεσίας τους. Και το να μη βάνει κάθε κρατικός υπάλληλος σκοπό της ύπηρεσίας του την ίδια ξευτηρέτηση του λαϊκού συμφερόντος είναι φασισμός έστω και... δημοκρατικώς μορφή.

Άς ξεσει μονάχα ο κ. Μανταμαδιώτης πως μήτε ήθε με θα σώσει να ξαναγυρίσει ή χη που θα έχουνε πέσανοντες άπόπειρες εφαρμογών του λαϊκού του Νόμου εννοητικό λαϊκό σύμφερο.

ΜΙΑ ΛΕΞΗ

Ο κ. Τσώρτσιλ, φέρει απ' την Κριμαία, αισθανθήκε ανάγκη να περάσει απ' την Αθήνα. Ήθελε να δει τον Έλληικό Λαό από κοντά, ύστερ' απ' το παραστράτημα της πολιτικής του στην Ελλάδα, προ πρόσθεσε νέες συμφορές, ρότερες απ' τις Γερμανικές, τον γόητρο της Βρετανικής τοκρατορίας το επέτρεπε. Τσώρτσιλ θα μπορούσε να νακαταχτήσει την άγάπη του Έλληνικού Λαού, λέγοντάς του μόνο μιά άπλη λέξη: «Συγγνώμη!» Όλα τα άλλα λόγια, και τα δικά του και το ύπουργού του των Έξωτερικών, έπερίτεταν. Όπως και νάχει τα λόγια δεν έχουν τόση σημασία όση τα έργα. Κ' ή ευκαιρία έργων δε λείπει. Ο Έλληνικός Λαός ζητάει την κατοχύρωση των ελευθεριών του. Άς μην τη χάσει ο κ. Τσώρτσιλ, για να δείξει έμπραχτα τις φιλικές του διαθέσεις.

ΘΑ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ

Η Κυβέρνηση Πλαστήρα άκούρωσε όλες τις καταδικαστικές αποφάσεις των στρατοδικείων κατά μελών του ΕΛΑΣ. Είναι μιά ένδειξη αυτή καλών προθέσεων της Κυβέρνησης. Έπειδή όμως οι καταδικασμένοι από στρατοδικεία θα ξαναδικαστούν από τακτικό Δικαστήρια, το σωστό θάταν πριν επαινέσουμε την Κυβερνητική ταχτική, να περιμένουμε να δοθεί η σύνθεση αυτών των ταχτικών δικαστηρίων. Άν οι δικαστές είναι απ' τους δοσίλογους ή απ' τα σκοτεινά Γλυξοουργικά όργανα, ή άκυρωτική πράξη άποτελεί χοντρό κορόιδομα.

ΜΗΠΟΣ ΔΕ ΒΛΕΠΕΙ

Ο κ. Πλαστήρας διεβεβαίωσε την Έπιτροπή του ΕΑΜ που τον έπισκοπή ήθελε πως οι έκλογές που θα κάνει θάνε άπόλυτα άμερόληπτες, τέτιες που δε γνώρισε ο κόσμος! Κ' έδοσε το λόγο της τιμής του γι' αυτό. Δε θάχαμε καμιά δυσκολία να πιστέψουμε τις διεβεβαίωσε του στρατηγού Πλαστήρα, μα φοβούμαστε πως δεν μπορεί να δει τι βυσοδομούν πίσω του και γύρω του οι έχθροι των λαϊκών ελευθεριών. Γι' αυτό και για να μη φανεί παραβία της του λόγου της τιμής του, άγρυπνομε και θ' άγρυπνομε, ώσπου να βγούν ολότελα τα δόντια του φασισμού στη χώρα μας και να δοίμε σε πλήρη άσφύλεια τις λαϊκές ελευθερίες που έπιβουλεύεται.

ΜΠΡΑΒΟ ΠΕΤΡΑΚΗ!

Ύστερα απ' τη σχετική δήλωση για τη Γιουγκοσλαβία, στην άνακούωση της Κριμαίας, ο Βασίλιος Πέτρος δήλωσε πως δεν του έμεινε άλλο παρά να άκολουθήσει τη συμβουλή των τριών ήγετών. Πολύ υποχρεωτικό παιδί είναι αυτός ο Πετράκης! Το πέρας φαίνεται ή Ιδέα πως θά μπορούσε να το βάλει και με το Λαό του και με όλους μαζί του Συμμαχούς, μεγάλους και μικρούς!

ΜΥΤΙΑΝΗ ΚΑΙ ΧΙΟ

Άπό περιγραφή Χιώτη ταξιτη μαθαίνουμε πως στη Χίο, ή επικρατεί το Παπανδρείκο—πιστηνέικο «Κράτος του Νόμου» ζωή είναι πανάκριβη κ' ή Μυτιληνή μπροστά στη Χίο είναι έπαγγελματίας. Αυτό γι' όλη την Ελλάδα, το Λαό, ο κόσμος, να νάνε και να νάνε!

Ζητήματα

ΣΟΒΑΡΑ ΚΙ' ΑΣΤΕΙΑ

ΤΗ ΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Προμήθειες της Μ. Λ.

Απ' το πετρέλαιο που έφερε η Μ. Λ. τα χωριά που έχουν ηλεκτροδότηση, μπορούν να πάρουν την αναλογία τους απ' την Επιτροπή καυσίμων. Τα σπίτια που δεν έχουν ηλεκτρικό, μπορούν να πάρουν απ' την ίδια Επιτροπή, καθαρό πετρέλαιο, κυρίως όσοι έχουν άρραστο.

Η Μ. Λ. έδωσε 24 λίστρες σε 4 φορτηγά αυτοκίνητα για να μεταφέρουν στα χωριά τα συμμαχικά τρόφιμα. Τα αυτοκίνητα αυτά όταν τους μένει καιρός θα μεταφέρουν κι άλλα είδη και γενικά θα εξυπηρετούν τον κόσμο.

Για τη Γέρα και το Πλωμάρι φορτώθηκαν καυστικές σόντες. Αργότερα οι σύμμαχοι θα φέρουν σπόρο πατάτες.

Ο Σταδμός ΕΑΜ

Αδριο θ' αρχίσουν οι μουσικές εκπομπές του ραδιοσταθμού ΕΑΜ Λέσβου. Οι καλλιτέχνες 'Ιατρού και Παπαδοπούλου θα παίξουν τα παρακάτω κομμάτια: 1) Romance του Beethoven. 2) Romance Andalus και 3) Tsarda του Monti. Θα τους ακούσετε σε μήκος κύματος 320-340 μ. ή 850-900 χιλ.

Ο κ. Γιάννης Λαδάς

Ο συμπατριώτης μας διακεκριμένος δικηγόρος της Θεοφύλης κ. Γιάννης Λαδάς έδωσε στη Γέρα την Κυριακή διάλεξη με θέμα: «Πως διαμορφώνεται ο χαρακτήρας του ατόμου». Ελπίζουμε πως ο κ. Λαδάς δε θα ξεχάσει και τη Μυτιλήνη που διψά από πνευματική τροφή.

Κίνηση και οργανώσεις

Αυτοδιοίκηση

Με απόφαση της Νομαρχίας, δσα είδη φορτώνονται χωρίς άδεια, θα κατάσχονται για τα Παιδικά Συστήματα.

Τα Παιδικά Συστήματα θ' αρχίσουν από αύριο. Το φαγητό θα μαγειρεύεται με έκλεκτο λάδι. Τα συστήματα «Μητέρα» α' και β' θα αρχίσουν να λειτουργούν την επόμενη Δευτέρα.

Ο Δήμαρχος Μυτιλήνης ανακοινώνει, πως για το Γενάρη κανονίστηκαν οι παρακάτω τιμές για το ηλεκτρικό (απόφαση της 10/2/45). Η Α', κατηγορία θα πληρώνει 50 δρχ. το κιλοβάτ, ή Β' 33 δρχ. ή Γ' 15 δρχ. και για την κίνηση 25 δρχ. Σ' αυτές τις τιμές λογαριαζονται οι φόροι, τα χαρτόσημα κ. τ. λ.

Η Π. Ε. Έπισημοσύνη θα ανταλλάξει με λάδι 40,000 εκ. φασόλες και 32,000 εκ. στάρι, που έφερε απ' τον Έβρο.

Στα Έργοστάσια Καλαμάρη τέλειωσε η βιομηχανοποίηση του μπαρπακίου της ΚΥΔΕΠ, που ξεκίνησε η Νομαρχία. Βγήκαν 74,000 γιάρδες κάμπι που σύντομα θα διατεθεί στο λαό.

Συνδικαλιστικά

Οι εργατές του Σωματίου λαδιού έδωσαν στα Παιδικά Συστήματα 2.000 δρχ. 12 δεκάδες σιτάρι και 1 δεκά σελουλι.

Με απόφαση της επιτροπής αναπροσαρμογής μισθών, οι υπάλληλοι καφετεινών και ζυθοποιείων θα πέρνουν 15 ομο πάνω στις εισπραξίες. Οι μηχανικοί που έχουν δίπλωμα α' τάξης θα πέρνουν 9.500 δρχ. 9.000 όσοι έχουν β' τάξης και 8.500 οι γ'. Οι μηχανοδηγοί, 7.500 δρχ. Οι αποφάσεις υποβλήθηκαν στη Νομαρχία για έγκριση.

Το Σάββατο 17 του Φλεβάρη, γιορτάζει η Ένωση Παντοπωλών Μυτιλήνης τη χρονιάτικη γιορτή της στη Μητρόπολη στις 10 π. μ. και προσκαλεί τις Άρχές της πόλης, τα Διοικητικά Συμβούλια των Σωματίων, τα μέλη της Ένωσης που θέλουν να παραβρεθούν γιορτή. Τα Παντοπωλεία όλη μέρα της γιορτής θα είναι κλειστά. Ιδιαίτερη προσκλήσεις δε θα γίνουν.

Οργανώσεις

Με απόφαση της τομεακής ΕΑΜ Μυτιλήνης, η Κυριακή οσκεινήσκει στην Κοινωνική Γραμματεία. Η Κοινωνική Γραμματεία θα δώσει δώρα και φαγητό στους άρρωστους.

Το Μανδραδάκι, το Κτηνοτροφικό Σωματίο έχει για πούλημα πάνω από τριακόσιες δεκάδες γαλά τη μέρα παραδοτέο στο Μανδραδάκι. Όποιος θέλει μπορεί να ρθει σε συμφωνία για την τιμή.

Ο ΦΙΛΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ (Τμήμα της Έκπαιδευτικής Κίνησης της ΕΠΟΝ) έχει στον «ΟΡΦΕΑ» την Τετάρτη, Πέμπτη και Σάββατο, 21, 22 και 24 του Φλεβάρη 1945 την ΓΕΛΥΣΙΚΗ ΒΡΑΔΙΑ ΤΟΥ. Ήδη ετοιμασμένες. Τιμή εισιτηρίου 50.

σγ Β. Αρχοντίδη, «Η σημερινή Χιτλερική Γερμανία» αυτή θα εναγογίσει τη Κυριακή, 18 του μήνα, στον «Ορφέα» στις 11 το πρωί.

Μικρές Ειδήσεις

Απόψε διανυκτερεύει το Φαρμακείο 'Αθ. Γεωργιάδη.

Σήμερα παρέλαβε η Μ. Λ. τα παρακάτω είδη για τις ανάγκες του νησιού. 6000 κιλά λιπί λουμπικαί, 5 κάσες γκράσο, 20.656 κλ. ΜΒΟ, 4.000 κλ. Μαζούτ, 800 κλ. ειδικό γκράσο, 13.952 κλ. πετρέλαιο.

Κοινωνικά

Μανώλης Έυσταθίου - Σταυρίτσα Βλάχου, αρραβωνιάστηκαν. Συγχάρισε θερμά. 'Αν. Κορκός.

Εθόνγγαλος Ράτζος - Μαρία Σαβαστά, παντρεύτηκαν. Θερμά συχαρητήρια. Ε. Μ.

Η γυναίκα του σγ. Κ. Μαδιδινού γέννησε ένα δμορφο κοριτσάκι.

Στόν «Ορφέα»

Σήμερα και αύριο ώρα 5 1/2 και 7 1/2 παίζεται ένα χαριτωμένο Γαλλικό φίλμ τα «Εύτυχημένα Νιάτα» με τη Ντανιέλ Νταριέ.

Μικρές άγγελίες

Η Κοινότητα Μανταμάδου ζητά μαμή διπλωματούχο αναγνωρισμένης Σχολής που θα διορισθεί κοινοτική μαμή με χρονιάτικη αποχορήγηση από το κοινοτικό Ταμείο.

Οι ενδιαφερόμενες ας γράψουν στον Πρόεδρο Κοινότητας Μανταμάδου.

Στη Συνεργατική Παπουσιόδων η «Πρόοδος» (στο δρόμο της Άλυσσας) θα βρήςτε έτοιμα, γερά και κομψά παπούτσια για κάθε πόδι και γοβόσι. Πουλιούνται σε χαμηλές τιμές με λάδι ή χρήματα. Γίνονται δεκτές παραγγελίες και διορθώματα.

Ο δερματολόγος γιατρός σγ. Κ. ΦΡΙΑΛΤΟΣ δέχεται άρρωστους του κλάδου του, στο κατά διαμέρισμα του σπιτιού 'Αθαν. Γεωργιάδη φαρμακείου.

Περισσότερες πληροφορίες στο Φαρμακείο Κασάπουλου.

Γύρισε απ' την Ξερόλι ο δοντογιατρός Α. Έλευθεριάδης. Δέχεται στο Ιατρείο του (Πενάσου 6) πάνω απ' το Ριαγίο τοδ κ. Παρασκευαΐδη. Τους άρρωστους του ΕΛΑΣ της ΕΠ και Έθνοφυλακής θα τους δέχεται δωρεάν κάθε απόγεμα (για βγαλομο δοντιών).

2ος Μανδραδάκι, το Κτηνοτροφικό Σωματίο έχει για πούλημα πάνω από τριακόσιες δεκάδες γαλά τη μέρα παραδοτέο στο Μανδραδάκι. Όποιος θέλει μπορεί να ρθει σε συμφωνία για την τιμή.

Ο ΦΙΛΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ (Τμήμα της Έκπαιδευτικής Κίνησης της ΕΠΟΝ) έχει στον «ΟΡΦΕΑ» την Τετάρτη, Πέμπτη και Σάββατο, 21, 22 και 24 του Φλεβάρη 1945 την ΓΕΛΥΣΙΚΗ ΒΡΑΔΙΑ ΤΟΥ. Ήδη ετοιμασμένες. Τιμή εισιτηρίου 50.

Το Καίριο μιλώντας για την επίσκεψη των αντιπροσώπων του ΕΑΜ στον Πλαστήρα διοργανώθηκε:

«Η συζήτηση βαστάζε άρκατη ώρα. Οι συνομιλητές στεκόταν όρθιοι αφού στην αρχή ανταλλάξανε θερμή χειραψία».

«Έχει κανένα την εντύπωση απ' αυτά, πως ο Σιάντος με τον Πλαστήρα βλέποντούσαν σαν το σκύλο με τη γάτα».

«Τίποτε απ' αυτά δε συμβαίνει. Η συζήτηση θα γινόταν στα καθιστά αν δε Σιάντος σκεφτόταν να πει στον κ. Πλαστήρα».

«Δεν κάθισθε Σιάντινέ μου!»

«Ο φίλος μας ο Ρούστσιλ βρέθηκε και χτες ξαφνικά στην Αθήνα».

Μιλώντας στους Αθηναίους είπε πως τα θλιβερά γεγονότα που γενήκανε οφείλοντο σε παρεξήγηση.

«Που είσαι άθανατε Χαμίτ;»

«Έχουν οι Τούρκοι μια παροιμία μα δε γράφεται».

«Μόλις και μετά βίας λέγεται».

«Κ' είναι τόσο ταιριαστή!»

«Κρίμα!»

«Γιατί μιλάει για κάτι πράματα που δε γίνονται ποτέ στα χωριά».....

Το Βερολίνο άνηγγειλε πάλι χτες πως οι μερίδες μικραίνουν κατά 15 ομο.

Καλά τα καταφέρουν ως τώρα οι Γερμανοί.

«Ο κίνδυνος είναι μην την πάθουν σαν του Ναστρατίν το γάδιο».

Μην πεθάνουν μόλις μάθουν να μην τρώνε».

«Ο Γάλλος ύπουργός των Έξωτερικών δήλωσε πως η Γαλλία δε χέριται την προσέκληση για την κατοχή της Γερμανίας!»

«Δεν μπορούσε να κάνει διαφορετικά η Γαλλία».

«Η παροιμία «νομιπές ομπλις» είναι Γαλλική».

«Ο κόσμος έχει να κάνει με την αγάπη που έδειξε στην Κριμαία ο Στάλιν για τον Τσώρτσιλ και Ρούσβελτ».

«Δίκαια έχει ο λαός που λέει πως το πρόσωπο είναι σπαθί».

«Μόλις είδε ο... πώς αμφοταγής δεχτόρασε τους δυο άρχισιμάρχους του τους αγαπής».

«Κι αποφάσισε να μην τους τσελάει».

«Ο Φίλιππος στην απαρτιση των υποτιμών προσώπων του ΕΑΜ έγραψε δυο μ' η φ ρ ο υ ο τ ρ ε λ ι ε ς»

Το Λαζαλάρι και το Ζηνοβιαφ.

«Η Αθήνα, λένε, αποφάσισε να ανακηρύξει στην δημοτική μας γλώσσα ως εθνική».

«Ως τώρα η δημοτική δεν είναι Έθνική γλώσσα των Έλλήνων».

«Τίσις είναι; Τούρκικη ή Κινέζικη».

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ

Δυο γνωστοί μας Δεσποτάδες άμραν τα δεσποτάρια βάλαν άρβυλα στα πόδια και ξοστήκαν φρεσκέλια. Για τη λευτεριά άνεβήκαν πάνω σε βουνά και δάση κι' ο Δαμασκροπλαστήρας τους καλεί να τους δικάσει. Στοβαίος

Τά χωριά

ΠΟΛΥΧΝΙΓΟΣ. Στο χωριό μας έγινε ένα συνέδριο αυτοδιοίκησης. Ήσαν μέρες όλα τα αυτοδιοικητικά όργανα, απ' το Κοινοτικό συμβούλιο, ως την τελευταία ύποεπιτροπή. Το συνέδριο βαστάζε 3 μέρες. Έγινε η έκθεση δράσης της κάθε επιτροπής, διαπιστώθηκαν οι αδυναρίες, έγινε κριτική και μπήκε το πλάνο της μελλοντικής δουλειάς. Έξαιρετική εντύπωση έκανε στον κόσμο, που την 3 ήμερα παρακολούθησε το συνέδριο ο παλιμαρσιος τρόπος που μ' αυτόν αντιμετώπιζθηκαν οι αδυναμίες. Ακούστησε κάποιος να λέγει: «Μωρέ τούτοι άξίζουν! Δεν μπροστά στους άλλους τα λάθη τους, δει σαν τους παλιούς που τα σκαπάζαν!»

Με υπόδειξη του ΕΑΜ έγιναν συντονιστικές επιτροπές έπισημοσύνης που τις προμήθειες και τις ανταλλαγές τις κάνουν για κάθε χωριό, ύστερα από συνεννόηση και άναλογα με τις πραγματικές του ανάγκες. Έτσι αποφεύγεται ο συναγωνισμός, και οι τιμές των έπισημοματών ξεπερνούν. Ο Πολυχνίγιος που έχει σιτάρι για όρισημο χρονικό διάστημα θα παραχωρήσει στα γειτονικά χωριά τους 200 τόνους που περιμένει. Αυτή η χειρονομία δε λέγει πολλά πράματα; ΜΑΝΔΑΜΑΔΟΣ. Σε μεγάλη πάλι άμχανία βρίσκονται οι γο-

Ο ΤΣΩΡΤΣΙΛ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ Ο ΧΤΕΣΙΝΟΣ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ

ΛΟΝΔΙΝΟ 14 (ώρα 23.30)—Το Ρώτσορ δίνει την είδηση πως ο Πρωθ. Γουίνστον Τσώρτσιλ σταμάτησε στην Αθήνα γυρίζοντας απ' τη διάσκεψη της Κριμαίας.

Σήμερα τ' απόγευμα πάνω από 20.000 άτομα μαζεύτηκαν στην πλατεία Συντάγματος. Ο ύπουργός των Έξωτερικών Ήντεν, ο ύπουργός της Μ. Ανατολής Χάρολντ Μάκ Μίλαν και ο άρχηγός Διοικητής της Μεσογείου στρατάρχης Σέρ Χάρολντ Άλεξάντερ ήσαν μαζί με τον Πρωθυπουργό όταν μίλησε στο μικρόφωνο από το μπαλκόνι στα Π. Ανάκτορα πάνω από τον Έγγο του Άγνωστου Στρατιώτη. Κοιτά του ήσαν και όλοκληρη η Έλληνική Κυβέρνηση μαζί με τον Αντίβασιλέα Δαμασκηνό.

Ο Τσώρτσιλ είπε: «Είναι μεγάλες ημέρες όταν λάμπει το φως, όταν φαύγει μακριά το σκοτάδι. Μεγάλο μέλλον ανοίγεται μπροστά στη χώρα σας, έγιναν πολλές παρεξηγήσεις και άγνοήθηκε ο κοινός μας άγώνας σε πολλά μέρη του κόσμου και δεν παραστήσανε σωστά τον άγώνα που έγινε στην Αθήνα. Μα τώρα όλα αυτά ξεκαθαρίσανε και καταλαβαίνει ο ένας τον άλλον. Η Ελλάδα έπαιξε σπουδαίο ρόλο. Μιλώντας σαν Έγγλεζος είμαι πολύ περήφανος για το ρόλο που έπαιξε ο Βρετανικός στρατός προστατεύοντας αυτή τη μεγάλη και άθάνατη πόλη από τη βία και την άναρχία. Οι δυο χώρες μας έκαναν μακροχρόνιο συντονισμένο δρόμο ενωμένες μαζί με φίλια και νομιμότητα. Η Έλευθερία, η Έθιμερία και η Έδνυχία του Έλληνικού λαού είναι άγαπητές σ' όλα τα Έθνη της Βρετανικής συμπολιτείας».

Εμείς που σίξιαμε μαζί σας σε κάθε άγώνα για την Έλληνική λευτεριά θα προχωρήσουμε μαζί ως που να πιάσουμε την άκρη της σκοτεινής κοιλάδας και ως που να πιάσουμε τ' ανοιχτά ψηλόμετα της δικαιοσύνης και της ειρήνης».

Ας μη λείψει κανένας απ' το χρέος του στη χώρα του. Ας μη ξεφύγει κανένας απ' το μεγάλο δρόμο της πίστης και της τιμής. Δεν πρέπει να παραλείψει κανείς, να σταθεί ψηλά αυτή τη μεγάλη στιγμή κι αυτές τις λαμπρές ημέρες. Κάθε άντρας και γυναίκα, ας βάλουν στην καρδιά τους πρώτα το Έλληνικό Έθνος. Ας λάμψει στα μάτια τους το μέλλον της Ελλάδας».

Ο ΡΩΣΣΙΚΟΣ ΟΔΟΣΤΡΩΤΗΡΑΣ

ΜΟΣΧΑ 14, ώρα 20.30.— Άνακοινώθηκε ημερησία διαταγή του Στάλιν που άναγγέλει πως τα Ρωσικά στρατεύματα μπήκαν στις πόλεις Νοϊστριν, Στριγκόου, Σφροτάου, Νόσβαϊε, Νόζαλντ και Φροστάου στη Γερμανική Σιλεσία.

ΜΟΣΧΑ 14, ώρα 22.30.— Με άλλη ημερησία διαταγή του ο στρατάρχης Στάλιν άγγέλει πως κυριεύτηκε το σπουδαίο όχηρο Στάιντσμιλ στην Α. Πομερανία.

ΛΟΝΔΙΝΟ 14, ώρα 23.—Οι Ρωσικές δυνάμεις που προσελάνουν προς τη Δρέσδη βλέπουν τις τσεχιστες πυρκαγιές που άνεβαίνουν 5.000 μέτρα ψηλά. Η πόλη καίγεται ύστερα απ' τούσημερινό βομβαρδισμό, που έκανε η συμμαχική άεροπορία με 1.400 άεροπλάνα.

ΛΟΝΔΙΝΟ 15, ώρα 9, Ρώτσορ.—Το μέτωπο παραλύει από κούνησή του θα πάρουν μέρος και μέλη απ' το κίνημα αντίστασης.

ΟΙ ΒΕΛΓΟΙ ΜΑΥΡΑΓΟΡΙΤΕΣ ΛΟΝΔΙΝΟ 14. Ώρα 23.—Ο Βάν Άκερ παρουσίασε το πρόγραμμα της Κυβέρνησής του. Για ν' άντιμετωπιστεί το οικονομικό πρόβλημα η κυβέρνηση θα κινητοποιήσει όσο μπορεί πιο πολλούς εργατές για να δυναμώσει τη βιομηχανική παραγωγή, και να έξυπνηθηθούν οι πολεμικές άνάγκες. Για το έπισημοτικό, τονίζεται πως πρέπει να χτυπηθούν οι μαυραγορίτες».

Η ΣΕΡΒΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

ΚΑΤΡΟ 15 ώρα 13.—Ο κ. Σουπάσιτς έφυγε σήμερα το πρωί για το Βελιγράδι, όπου σε συνεργασία με την ΠΕΑ της Γιουγκοσλαβίας θα σχηματίσει Κυβέρνηση Έθνικής Ένότητας».

ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΚΑ ΝΕΑ

ΚΑΤΡΟ 15, Ώρα 13. Σύντομα θα πάνε στην Τσεχοσλοβακία ο κ. Μπένες κι' ο κ. Μάζαριχ για να σχηματίσουν κυβέρνηση. Ο κ. Μπένες σε δηλώσεις του, είπε, πως στην

περιέται και τους λέει: Μην κάνετε έτσι βρέ παιδιά. Το ΕΑΜ θα φροντίσει και για μας, θα μας στείλει καθηγητές. Κι' όλα μαζί σήκωσαν τα κεφαλάκια τους επάνω και μ' ένα θάρρος φώναξαν όλα: Ναι το ΕΑΜ! Αυτό θα μας σώσει! Καλά το λέει ο μικρός.

Κι' έτοι γονείς και παιδιά στήριζον όλες τις έλιπίδες τους στην ίδρυση Ήμιγυμνασίου και Φροντιστηρίου για την έξυπνηση της μεγάλης περιφέρειάς μας. Παρακολουθείτε το Σταθμό ΕΑΜ Λέσβου

«Ένα μικρό-μικρό άγορακι όμως